

Uchwała nr 8/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 26 stycznia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia niezgodności z prawem uchwały Rady Powiatu Trzebnickiego nr LXXV/475/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zmian budżetu Powiatu Trzebnickiego na 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325), art. 79 ust. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526 i z 2023 r. poz. 572) oraz art. 158 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 i 803), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza niezgodność z prawem

uchwały Rady Powiatu Trzebnickiego nr LXXV/475/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zmian budżetu Powiatu Trzebnickiego na 2023 rok, polegającą na niewskazaniu źródeł pokrycia deficytu budżetowego w kwocie 16.507,00 zł powstałego w wyniku ujęcia w dochodach budżetu przychodów finansowych z tytułu różnic kursowych niebędących dochodem jednostki samorządu terytorialnego — z powodu istotnego naruszenia art. 212 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Powiatu Trzebnickiego nr LXXV/475/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany budżetu Powiatu Trzebnickiego na 2023 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 29 grudnia 2023 roku.

W postępowaniu nadzorczym ustalono, że badaną uchwałą Rada Powiatu Trzebnickiego dokonała zmniejszenia planu dochodów ogółem o kwotę 937.184,00 zł oraz zmniejszenia planu wydatków ogółem o kwotę 937.184,00 zł. Z analizy załącznika nr 1 do uchwały wynika jednak, że w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdziale 80195 „Pozostała działalność” Rada Powiatu dokonała zwiększenia planu dochodów w paragrafie 1510 „Różnice kursowe” w kwocie 16.507,00 zł.

W myśl art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, dochodami publicznymi są:

- 1) daniny publiczne, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz banków państwowych, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw;
- 2) inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych;
- 3) wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych;
- 4) dochody z mienia jednostek sektora finansów publicznych, do których zalicza się w szczególności:
 - a) wpływy z umów najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - b) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
 - c) odsetki od udzielonych pożyczek i od posiadanych papierów wartościowych,
 - d) dywidendy z tytułu posiadanych praw majątkowych;
- 5) spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz jednostek sektora finansów publicznych;
- 6) odszkodowania należne jednostkom sektora finansów publicznych;

- 7) kwoty uzyskane przez jednostki sektora finansów publicznych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 8) dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 lit. a i b u.f.p.

Z powyższego wynika zatem, że różnice kursowe nie są dochodami budżetowymi. Ponadto z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342) wynika, że w księgach rachunkowych różnice kursowe ujmowane są w kategorii kosztu (ujemne różnice kursowe) lub przychodu finansowego (dodatnie różnice kursowe).

Oznacza to, że Rada Powiatu Trzebnickiego ustalając dochody budżetu bez podstawy prawnej w pozycji „różnice kursowe” w wysokości 16.507,00 zł, zwiększyła w istocie o tę kwotę deficyt budżetu nie wskazując przy tym źródeł jego pokrycia. Spowodowało to niezachowanie równowagi budżetu i naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 211 ust. 1 u.f.p. Stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 3 u.f.p. uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu albo planowanej nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Artykuł 211 ust. 1 u.f.p. stanowi natomiast, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.

Wobec utraty przez uchwałę budżetową mocy obowiązującej z dniem 31 grudnia 2023 r., w związku z wyrażoną w art. 211 ust. 1 i 3 u.f.p. zasadą roczności budżetu, stwierdzenie nieważności badanej uchwały jest bezprzedmiotowe, gdyż wywołała ona już nieodwracalne skutki prawne i finansowe. W tej sytuacji, stosując — na podstawie odesłania zawartego w art. 79 ust. 5 ustawy o samorządzie powiatowym — odpowiednio art. 158 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, należy stwierdzić podjęcie jej z naruszeniem prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Powiatu Trzebnickiego przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus